

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam tot wijziging van de beleidsregels Regeling opvang ontheemden Oekraïne

Grondslag

Artikel 4, eerste lid, van de Wet verplaatsing bevolking, gelezen in samenhang met artikel 2 van die wet.

Artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht.

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Gelet op de gewijzigde Regeling opvang ontheemden Oekraïne van de Minister van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 24 november 2022, nummer 4295670, houdende regels voor de huisvesting en verzorging van ontheemden als gevolg van het oorlogsgeweld in Oekraïne (Regeling opvang ontheemden Oekraïne),

besluit:

Artikel I

De Beleidsregels Regeling opvang ontheemden Oekraïne worden als volgt gewijzigd:

Artikel 1 Kring der rechthebbenden

Artikel 1 wordt aangevuld met:

1.3 In de RooO zijn vanaf 1 april 2023 bepaalde regels omtrent leefgeldverstrekking van toepassing op *het gezin*. Een gezin bestaat uit:

- echtgenoten of aan gehuwden gelijkgestelde partners;
- hun minderjarige kinderen;
- een ouder of voogd die volgens het recht of de praktijk in Nederland verantwoordelijk is voor de minderjarige en ongehuwde kinderen.

Grootouders, ooms, tantes of meerderjarige kinderen horen niet bij het gezin. Zij zijn een individu of een apart gezin.

Artikel 2 Uitgesloten van leefgeld

Artikel 2 wordt aangevuld met

d. die tevens de Nederlandse nationaliteit bezit

Artikel 8 Beëindigen leefgeldverstrekking

Artikel 8.1 wordt aangevuld met

f. de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de ontheemde zelfstandig in zijn of haar onderdak en levensbehoeften kan voorzien, bijvoorbeeld bij verhuizing naar een zelfstandig gehuurde of gekochte woning.

g. de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de ontheemde 28 dagen niet aanwezig was op de GOO

Artikel 8 wordt aangevuld met

8.2 Vanaf 1 april 2023 wordt het recht op de financiële toelage (leefgeld) voor het hele gezin ingetrokken, zodra een meerderjarig gezinslid werkt of een uitkering ontvangt, zoals de werkloosheidsuitkering. Indien een volwassen gezinslid inkomsten uit arbeid of een loondervingsuitkering ontvangt, worden de verstrekkingen van het hele gezin beëindigd met ingang van de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de arbeid is begonnen.

8.3 De burgemeester kan vanwege dringende redenen afwijken van het uitgangspunt dat wanneer één (van de) volwassen ontheemde(n) inkomsten uit werk ontvangt, het leefgeld komt te vervallen voor het hele gezin.

Na artikel 8.3 wordt een nieuw artikel toegevoegd:

Vrijwilligersvergoeding

9.1 De burgemeester maakt geen gebruik van de bevoegdheid om ontheemden vrijwilligerswerk te verrichten in en rondom de GOO. Daarmee is het ook niet mogelijk voor ontheemden om aanspraak te maken op €14, vanuit de RooO als beleidsruimte voorgelegd, vrijwilligersvergoeding per week.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking van dit besluit met terugwerkende kracht tot 1 april 2023.

Artikel III

Deze regeling wordt aangehaald als wijziging van de beleidsregels Regeling opvang ontheemden Oekraïne

Aldus vastgesteld in de vergadering van 18 april 2023.

*De burgemeester
Femke Halsema*

*De gemeentesecretaris
Peter Teesink*

Toelichting

Algemeen deel

De Europese Unie heeft op 4 maart 2022 de Richtlijn Tijdelijke bescherming geactiveerd. Mensen die het conflict in Oekraïne ontvluchten krijgen bescherming in de lidstaten van de Europese Unie, zo ook in Nederland. Tijdelijk beschermde volgens de richtlijn hebben recht op onder meer fatsoenlijk onderdak, levensonderhoud, medische zorg, en onderwijs.

Sinds 1 april 2022 is de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) van kracht. Deze regeling sluit aan op de tijdelijke Amsterdamse Leefgeldregeling Oekraïners, die bedoeld was als noodvoorziening in afwachting van deze landelijke regeling.

In de Regeling Opvang Oekraïners staat onder meer de verplichting die gemeenten jegens de ontheemden hebben om hen van een financiële toelage voor het leefgeld te voorzien. De verantwoordelijkheid hiervoor is neergelegd bij de burgemeester. In de regeling wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de ontheemden die zijn opgevangen in de Gemeentelijke opvang en zij die opvang hebben weten de vinden in de Particuliere opvang.

Vanaf 1 april 2023 is de herziene RooO van kracht in Amsterdam, waarbij de hoogte van de leefgeldbedragen is aangepast. Ook is besloten dat het leefgeld van het hele gezin wordt gestopt, als een meerderjarig gezinslid inkomsten uit arbeid ontvangt.

Met de herzieningen wordt het leefgeld aan vluchtelingen uit Oekraïne gelijk aan dat voor andere groepen, zoals asielzoekers, statushouders en mensen in de bijstand. De bedragen voor eten en kleding zijn overgenomen uit de Regeling voor asielzoekers (Rva 2005). Voor de extra toelage bij particuliere opvang (wooncomponent) is gekeken naar het Nibud adviesbedrag voor nutsvoorzieningen voor een extra inwonend persoon bij een gasthuishouden. Deze bedragen zijn dus nationaal bepaald. In sommige artikelen krijgt de burgemeester beleidsruimte, deze beleidsruimte is in de volgende artikelen vastgelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Omdat de beëindiging van de leefgeldverstrekking van toepassing is op het gezin en niet op het gezin, is de gezinsdefinitie opgenomen in het toegevoegde artikel 1.3: de kring der rechthebbenden. Deze definitie komt rechtstreeks uit de RooO.

Artikel 2

Uitbreiding sub d) ter verduidelijking voor de uitvoering in het vaststellen van het recht op leefgeld voor mensen die zowel de Oekraïense als de Nederlandse nationaliteit bezitten, op basis van wat er in de RooO staat.

Artikel 8 Beëindigen leefgeldverstrekking

Uitbreiding sub f) en g) ter verduidelijking voor de uitvoering in het kunnen beëindigen van leefgeldverstrekking, op basis van wat er in de RooO staat.

Uitbreiding artikel 8.2 en 8.3

In de herziene RooO is per 1 februari (in Amsterdam per 1 april) vastgesteld dat het stopzetten van de financiële verstrekkingen voor ontheemden vanwege inkomen uit arbeid, niet slechts op individuele basis kan gelden, maar ook voor de leden van het gezin van de ontheemde. Hierbij is voorwaardelijk dat de ontheemde die inkomen uit arbeid verdient meerderjarig is. Indien een minderjarige ontheemde een bijbaan heeft, dan zullen de financiële verstrekkingen voor hem wel worden stopgezet, maar niet voor alle overige leden van het gezin.

De burgemeester krijgt de mogelijkheid om de financiële verstrekkingen voor het hele gezin stop te zetten op het moment een meerderjarige ontheemde lid van het gezin inkomsten uit arbeid of loondervingsuitkering ontvangt.

De aanleiding voor deze wijzigingen is dat de uitlegbaarheid van de hoogte van de financiële verstrekkingen ten aanzien van verscheidene groepen in Nederland moest worden verbeterd.

Artikel 8.3 geeft de burgemeester ruimte om per individueel geval of gezin te oordelen of er alsnog leefgeld verstrekt kan worden aan gezinsleden van een werkende ontheemde, vanwege dringende redenen. Om hier aanspraak op te kunnen maken, dient de ontheemde financiële problematiek of dreigende schulden aan te tonen. Daarnaast kan de ontheemde bij de burgemeester bekend maken dat degene die inkomsten uit arbeid of loondervingsuitkeringen ontvangt en de hoogte hiervan lager is dan de hoogte van de financiële verstrekkingen die anders aan hem en zijn gezin zouden zijn uitgekeerd. In dergelijke gevallen kan ook worden besloten gezinsleden alsnog leefgeld te verstrekken.

Artikel 9 Vrijwilligerswerk

In artikel 11 van de ROOO staat dat de burgemeester de mogelijkheid heeft om werkzaamheden in- en rondom de GOO aan te wijzen die op vrijwillige basis door de ontheemde verricht kunnen worden, tegen een vrijwilligersvergoeding van €14,-. De burgemeester maakt geen gebruik van de mogelijkheid om vrijwilligerswerk te faciliteren, omdat dit naar mening van de burgemeester een onevenredige inzet van medewerkers op de opvanglocaties vraagt waardoor het voor hen niet uitvoerbaar is.